

گزارش «فرهنگتان» از سربال شهرزاد

عشق هرگز نمی میرد

■ «شهرزاد» هنگام پخش و تولید فصل دوم با چالش ها و حاشیه های زیادی همراه بود از تکثیر غیرقانونی فیلم و قرار گرفتن لینک های دانلود غیرمجاز آن در فضای مجازی تا حاشیه سازی درباره محتوای فیلم و نسبت دادن شخصیت ها به افراد مختلف

»

گزارش ویژه از عملیات موشکی برون مرزی سپاه

تیغ های آبدیده

■ قیام ذوالفقار در «لیلة القدر» ■ سلفی با ذوالفقار

■ فرجام داعش در «لیلة القدر» ■

» سرمقاله

شتاب دهی به علم نیاز امروز کشور

سجاد بلوکاتی
عضو شورای سردبیری

مساله رشد علمی و آمار و ارقامی که در این رابطه داده می شود بسیار به آمارهای پیرامون تورم و وضعیت اقتصادی شبیه است. یک مقام مسئول می تواند آمارهایی امیدوارکننده از شرایط اقتصادی بدهد و در مقابل یک منتقد می تواند بر مبنای همان داده ها، اما تنها با یک شکل دیگری از آمار، شرایط اضطراری را مخابره کند. رشد علمی نیز از همین دست مسائل است که بنابر آمار توصیفی یا استنباطی که پیرامون آن داده می شود، می توان پی برد ما از لحاظ علمی در جایگاه مناسبی قرار دادیم یا خیر؟ رشد علمی ما مثبت بوده است یا منفی؟ و از همه مهم تر شتاب علمی در کشور در وضعیت مناسبی قرار دارد یا خیر؟

در تازه ترین آمار شاخص جهانی نوآوری (GII2017) در سال ۲۰۱۷ که ۲۵ خرداد امسال منتشر شد، ایران در ادامه روند رو به رشد خود در چند سال اخیر با سه پله صعود از رتبه ۷۸ در سال ۲۰۱۶ به رتبه ۷۵ در سال ۲۰۱۷ رسیده است، هرچند ابعاد مختلف پردازش های بین المللی و عدم انطباق ویژگی های منطقه ای همیشه این آمار را به علامت تعجب مواجه می کند اما نکته قابل توجه این است که ما هرچند در رشد علم پیشرفت داشتیم، اما شتاب علمی کشور در شرایط مناسبی نیست.

متأسفانه تولید مستندات علمی ایران در سال های گذشته نسبت به دو سال قبل به میزان بیش از یک و نیم درصد افت کرده است و همچنین کل تولیدات علمی به اندازه دوهزارم افزایش یافته است. این در حالی است که تولیدات علمی کشور نسبت به سه سال پیش تنها حدود یک درصد افزایش داشته است. سوال اینجاست که از سال ۱۳۹۰ چه اتفاقی در جامعه آکادمیک ایران به وقوع پیوست که با افت شتاب علمی مواجه بودیم.

اگر بخواهیم منصفانه نگاه کنیم استادان و جامعه دانشگاهی کشور تا حد قابل توجهی پژوهش های خود را با جدیت ادامه دادند، البته تمرکز اصلی در بخش تالیف مقالات در پایگاه های علمی مرجع است و توجه بیش از حد به کمیت مقالات علمی در مقابل تعمیق و بعددهی به علوم کاربردی یک جای خالی بزرگ در سهم علمی کشور ایجاد کرده است. در بخش هایی نظیر نفوذ فناوری در مراکز بزرگ صنعتی و خدماتی، نقش علم در بهسازی زیرساخت ها و استفاده از علم در حوزه اقتصادی روند مناسبی نداشته ایم و شاهد افت رتبه ۱۰ پله ای بودیم که از نظر نگارنده دو دلیل عمده بیرونی دارد که در زیر به آن اشاره خواهیم کرد.

اولین دلیل، تمرکز بیش از حد روی جابه جایی آمار کمی مقالات علمی و کنفرانس های پژوهشی است، چرا که ثبت مقاله در یک پایگاه خبری هنوز فرهنگ پذیرفته شده ای برای تصمیم گیران مراکز علمی است و تقدیم این آمار به مقامات بالادستی به منظور نشان دادن میزان فعالیت سالانه راحت تر است تا وارد شدن به پیچ و خم آزمون و خطا در کارگاه ها و آزمایشگاه ها به منظور تولید دستاورد علمی. تا زمانی که ما برای جابه جایی در جایگاه های علمی تنها به طرح ها و مقالات اکتفا کنیم، این تفاضل شدید میان تعدد مقالات با کاربردی کردن علوم در کشور ما ثابت خواهد ماند. ایجاد بسترهای مناسب برای تولید علم و اجرایی سازی مقالات و عینیت بخشیدن به معقولات انتزاعی نیاز به کمک دولت و ارگان های نظام دارد. مصداق هایی نظیر بومی سازی انرژی هسته ای، پژوهشگاه رویان، ارسال ماهواره های علمی به فضا و موارد متعدد دیگر نشان دهنده این مساله مهم است که جامعه دانشگاهی در صورت حمایت می تواند این کار را انجام دهد. دلیل دوم که همیشه استقلال عمل در مراکز علمی را با اخلال مواجه کرده، تاثیر پذیری فعالیت های علمی با تصمیمات سیاسی است. ساختارهای دولتی و حکومتی باید به گونه ای تبیین شود که سازمان های مرتبط با حوزه علمی از ساختارهای سیاسی کشور دور شوند. اگر خلاف فرض صحیح بالا اتفاق بیفتد- که تا امروز در حال وقوع است- هر تصمیم سیاسی و دیپلماتیک می تواند به مثابه کاهش یک پژوهش علمی یا توقف فعالیت یک پروژه حساس ملی شود؛ چرا که علوم پیشرفته (های تک) توسط کشورهایی که به آنها دست پیدا کرده اند معمولاً انحصاری تلقی می شود و اگر برای حل مساله ثانویه ما شروط ممنوعیت آنها را برای دست پیدا کردن به این علوم بپذیریم باید با رشد شتاب علمی معقول تا زمانی که این عهدنامه ها پابرجاست، خدا حافظی کنیم.

شتاب علمی کشور نیاز به کمک همه دستگاه های مرتبط با موضوعات علمی و آموزشی دارد. رشد غیرهمگون، کندشدن شتاب علمی و عدم توجه به علوم کاربردی اثرات منفی خود را در بسیاری از حوزه های مختلف به جا می گذارد، آن وقت است که برای اینکه یک تکنولوژی روز را به ما بدهند باید وارد مذاکرات ناعادلانه شویم.

آنچه داوطلبان آزمون دکتری باید بدانند

فوت و فن های موفقیت در مصاحبه دکتری

■ اول هفته جاری بود که جزئیات برگزاری مصاحبه های دکتری دانشگاه آزاد اعلام شد. حسین زاده لطفی، مشاور رئیس دانشگاه در امور آموزشی در مصاحبه ای از آغاز مصاحبه های دکتری سال ۹۶ از اواسط تیرماه خبر داد

»

علی محمد نوریان و سردار سرلشکر محمد باقری

نشست فعالان عرصه علم و فناوری کشور با حضور سرپرست دانشگاه آزاد اسلامی و رئیس ستادکل نیروهای مسلح برگزار شد

نوریان: فعالان عرصه علم و فناوری به سمت دانش های برتر علمی بروند

این فناوری هاست. «نوریان تصریح کرد: «پیشرفت های فناوری مخابراتی و ایجاد یک شبکه و فضای جدید مخابراتی (تارنمای اشیا و اینترنت اشیا) که کاملاً متفاوت با گذشته است، ماشین های هادیت شونده با استفاده از اینترنت، پرینترهای سه بعدی، موبایل های نسل جدید، انقلاب در جمع آوری و مدیریت داده ها، شیشه های عینک هوشمند، بایوپرینترهای پزشکی و... تنها گوشه ای از فناوری های موجود در دنیاست که جهان را تحت تاثیر خود قرار داده و فعالان علم و فناوری باید در این راستا به کارگیری این فناوری ها در کشور فعالیت کنند. «

وی با تاکید بر لزوم توجه روسای دانشگاه ها به علوم و فناوری های روز دنیا گفت: «روسای دانشگاه ها باید بدانند که امروز انقلاب دیجیتال در حوزه آموزش اتفاق افتاده است؛ به این معنی که ممکن است یک کلاس با ۷۰ زبان و لهجه محلی دنیا تشکیل شده و در آن واحد دومیلیون نفر به طور مجازی در این کلاس حضور داشته باشند. دانشگاه ها – که قاعده اش این است که باید ۲۰ سال از جامعه جلوتر باشند- باید با شناسایی این تکنولوژی ها و طراحی برنامه ریزی های لازم، در این راستا فعالیت کنند. «

سرپرست دانشگاه آزاد اسلامی با تاکید بر اینکه فعالان عرصه علم و فناوری باید به سمت علوم، فناوری ها و دانش هایی بروند که برای نظام جمهوری اسلامی برتری ایجاد می کند، گفت: «نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران امروز به عنوان مدینه فاضله در جهان اسلام فعالیت می کند و خوشبختانه توانسته زیره ای امن در منطقه پر آشوب ایجاد کند. «

■ **آمادگی مجموعه دانشگاه آزاد اسلامی در مشارکت برای شناسایی فناوری های موجود در جهان و به کارگیری آن در کشور**

نوریان در ادامه با اعلام آمادگی مجموعه دانشگاه آزاد اسلامی در مشارکت برای شناسایی فناوری های موجود در جهان و به کارگیری آن در کشور، گفت: «ما آمادگی داریم با ایجاد تیم های مخصوص تحقیقاتی، با سایر دانشگاه ها و نهادهای کشور و همچنین با کمک نیروهایی که ساخته و پرداخته تفکر اسلامی ما هستند، بتوانیم در این زمینه فعالیت کنیم. «

وی تصریح کرد: «دانشگاه آزاد اسلامی همچنین در راستای توسعه مراکز تحقیقاتی و علمی، راه اندازی شهر علمی مگاتر ونیک و تکنولوژی اطلاعات ITM ایران را در دستور کار خود قرار داده است که کارهای اولیه آن صورت گرفته و در آینده نزدیکی آن شاء الله به بهره برداری خواهد رسید. «

نوریان در پایان ابراز امیدواری کرد که با کمک و باری خداوند و همت استادان و پژوهشگران بتوانیم در زمینه علم و فناوری کشور تکلیف شرعی خود را که مطالبه مقام معظم رهبری، مردم و ایشان گران جامعه نیز است، به انجام برسانیم. «

آزاد اسلامی وجود دارد که نیمی از آن تجاری سازی شده و نیم دیگر آن در آستانه انعقاد قرارداد با هدف تجاری سازی است. خوشبختانه در حال حاضر ۱۰۹ مرکز رشد و ۱۲۰ هسته فناور و شرکت دانش بنیان در دانشگاه آزاد اسلامی فعالیت می کنند. ۱۸ طرح شفا (شهرک های فناوری آزاد) نیز در واحدهای سراسر کشور کار را آغاز کرده و به زودی این تعداد به ۳۱ شهرک فناوری در استان خواهد رسید. «

وی افزود: «البته تمام این دستاوردها با زحماتی است که به طور پیوسته ادامه داشته و شاید بهتر است عنوان کنیم که حاصل تلاش های مدیران قبلی دانشگاه است و مادر این دوره به دنبال توسعه و پیشرفت تمامی این عرصه ها در دانشگاه آزاد اسلامی هستیم. «

سرپرست دانشگاه آزاد اسلامی در ادامه خطاب به جهادگران عرصه علم و فناوری کشور و با اشاره به حدیثی از حضرت علی (ع) مبنی بر اینکه خدا رحمت کند کسی را که بداند از کجا آمد و در کجا قرار دارد و به کجا خواهد رفت، گفت: «سخنان معصومین در همه احوال دارای معنی و چراغی فرا راه آینده است. ما باید بر این اساس بتوانیم با شناسایی فناوری های جدید در جهان، ایران را به سمت فناوری های پیشرفته دنیا سوق دهیم. «

وی با بیان اینکه امروز در دنیا ۱۲۰ فناوری جدید شناسایی شده است، گفت: «معمولاً کشورهای پیشرفته دنیا برای شناسایی موضوعات مشاغل جدید تعدادی از اینها را در کار گروه های

آینده خود را بر اساس شناخت فناوری ها و به کارگیری آنها در زندگی جامعه شان می سازند. ما نیز باید در کشور این کار را انجام دهیم. شناخت فناوری های مورد نیاز جامعه از اولویت هاست. «

نوریان با اشاره به نمونه ای از فناوری های روز دنیا گفت: «فعالان عرصه علم و فناوری کشور امروز باید در خصوص ماشین های هوشمند و بدون راننده که ربات ها روی آن کار می کنند، توجه لازم را داشته باشند. در حال حاضر دیگر محدودیت ظرفیت نگهداری داده ها و اطلاعات بی معنی است و فضای بی نهایت دیجیتالی برای همه به کار گرفته می شود که باید در این زمینه مطالعات اساسی انجام شود. «

■ **دانشجویان و پژوهشگران کشور باید با شناخت فناوری های موجود در دنیا آنها را در راستای توسعه کشور به کار گیرند**

سرپرست دانشگاه آزاد اسلامی افزود: «امروز فناوری ساخت ربات هایی با سروسامان و جدید و وظایف هادیت شونده در دنیا وجود دارد که دانشجویان و پژوهشگران مانیز باید بتوانند با شناخت این فناوری، آن را در کشور به کار گیرند. سلول های بنیادی، محصولات ژنتیکی، نانومواد ها و داروهای ویژه از جمله

آموزشی و ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی نیز بین ۲۰ تا ۱۰۰ برابر بیشتر از دانشگاه MIT است، لذا دانشگاه آزاد اسلامی از بعد کمی، سخت افزاری و نرم افزاری در گذشته بسیار خوب عمل کرده و تلاش مدیریت جدید موفقیت بیشتر در بعد کیفی است. «

سرپرست دانشگاه آزاد اسلامی با بیان اینکه این دانشگاه دارای یک ثروت مادی، معنوی و نیروی انسانی عظیم اعم از استاد و دانشجو است، گفت: «ما باید بتوانیم جایگاه خود را در منطقه، جهان و کشور آن طور که شایسته دانشگاه آزاد اسلامی است، عرضه کنیم و این دانشگاه را با رویکردهای جدید و با کمک سایر بخش های کشور به جایگاه واقعی آن برسانیم. «نوریان با تاکید بر وجود امکانات نرم افزاری و سخت افزاری مطلوب در دانشگاه آزاد اسلامی گفت: «رویکردهای جدید دانشگاه به دنبال تولید ثروت از علم، ایجاد کارآفرینی و توانمندسازی است و سعی دارد با شناسایی وضعیت منطقه ای، خلاقیت ها و پتانسیل های بومی، آنها را رشد داده و زمینه ساز پیشرفت این عناصر باشد تا دانشگاه آزاد اسلامی بتواند به سمت دانشگاه های نسل سوم و چهارم در دنیا حرکت کند. «

■ **حفظ جایگاه و منزلت پژوهشگران و جذب نخبگان از اولویت های مدیریت جدید دانشگاه آزاد اسلامی است**

سرپرست دانشگاه آزاد اسلامی با بیان اینکه امروز مادر این دانشگاه به دنبال توسعه مرزهای دانش هستیم، گفت: «حفظ جایگاه و منزلت پژوهشگران و جذب نخبگان از اولویت های مدیریت جدید دانشگاه آزاد اسلامی است. «

وی با تاکید بر لزوم ایجاد یک شبکه علمی بین پژوهشگران و فرهیختگان دانشگاه آزاد اسلامی و در مرحله بعدی بین کلیه فرهیختگان در کشور، گفت: «وجود شبکه ای که بتواند بین تمامی پژوهشگران ارتباط برقرار کند، کاملاً ضروری است و ایجاد آن در دستور کار دانشگاه قرار دارد. «

■ **گسترش قطب های علمی و ایجاد و توسعه گروه های تحقیقاتی و ماموریت گرا در دستور کار دانشگاه قرار دارد**

نوریان با اشاره به سایر رویکردهای دانشگاه آزاد اسلامی گفت: «گسترش قطب های علمی، پارک های علم و فناوری، مراکز رشد، ایجاد و توسعه هسته های فناور و گروه های تحقیقاتی و ماموریت گرا و ارتباط تنگاتنگ تعاملی با صنایع مهم و استراتژیک کشور از دیگر رویکردهای اساسی دانشگاه آزاد اسلامی در دوره جدید مدیریتی است. «

سرپرست دانشگاه آزاد اسلامی در ادامه با ارائه آماری از محصولات دانش بنیان، شرکت های فناور و مراکز رشد دانشگاه آزاد اسلامی گفت: «در حال حاضر حدود هزار و ۱۱۰ محصول دانش بنیان در دانشگاه

»

نشست

نشست فعالان عرصه علم و فناوری کشور عصر دیروز با حضور سردار سرلشکر محمد باقری، رئیس ستادکل نیروهای مسلح، علی محمد نوریان سرپرست دانشگاه آزاد اسلامی، رئیس دانشگاه صنعتی شریف، روسای چندین مرکز تحقیقاتی کشور و برخی شخصیت های لشکری و کشوری در سالن همایش های بین المللی دانشگاه شهیدبهبشتی برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی دانشگاه آزاد اسلامی، نوریان در این نشست با آرزوی قبولی طاعات و عبادات همه مسلمانان در ماه پرفضیلت میهمانی خدا، ابراز امیدواری کرد که همه توانسته باشند از فرصت گرانقدر شب های قدر نهایت استفاده را ببرند.

■ **فعالان و جهادگران عرصه علم و فناوری کشور با رویکرد جهادی به دنبال تحقق مطالبات علمی کشور هستند**

نوریان با ابراز خرسندی از حضور در جمع فعالان و جهادگران عرصه علم و فناوری کشور گفت: «این عزیزان با یک روحیه بالا و رویکرد جهادی به دنبال تحقق مطالبات علمی کشور- تبدیل علم به ثروت- که همواره مورد تاکیدم مقام معظم رهبری است، هستند. «سرپرست دانشگاه آزاد اسلامی با بیان اینکه مطمئناً فعالان و جهادگران عرصه علم و فناوری کشور به دنبال کارهای معمول علمی، پژوهشی و فناوری نیستند، تصریح کرد: «این گروه با روحیه جهادی به دنبال توسعه تکنولوژی، علم و دانشی هستند که بتوانند برای جمهوری اسلامی ایران برتری علمی در جهان ایجاد کنند و این فعالیت با اموری که به طور معمول در دانشگاه ها و مراکز علمی کشور صورت می گیرد، متفاوت است. امروز این جوانان به دنبال تحقق آرمان های انقلاب اسلامی هستند. «

■ **دانشگاه آزاد اسلامی بزرگ ترین نهاد علمی کشور پس از انقلاب اسلامی است**

وی در ادامه گفت: «اینکه دانشگاه آزاد اسلامی به عنوان بزرگ ترین نهاد علمی کشور پس از انقلاب اسلامی تلاش داشته به مطالبات و نیازهای جامعه پاسخ دهد. «نوریان با تاکید بر اینکه دانشگاه آزاد اسلامی به عنوان بزرگ ترین نهاد علمی، باید بتواند است، پیدا کند، گفت: «در حال حاضر در دنیا دانشگاه هایی مانند استنفورد و MIT وجود دارند که از نظر گردش مالی و سایر مشخصه های علمی و اقتصادی قدرت های نهم و دهم اقتصادی دنیا هستند. «

وی با ارائه آمار مقایسه ای بین دانشگاه MIT و دانشگاه آزاد اسلامی تصریح کرد: «دانشگاه MIT دارای حدود ۱۶ هزار دانشجو و ۷۰۰ استاد است. این در حالی است که دانشگاه آزاد اسلامی با یک میلیون و ۶۰۰ هزار دانشجو و بیش از ۷۰ هزار عضو هیات علمی فعالیت می کند. امکانات، آزمایشگاه ها، کارگاه ها و فضای